

Vindø Teglværk

Blåkildevvej 19

9500 Hobro

Att: Line Mathiasen, lm@randerstegl.dk

Tilladelse til råstofindvinding på del af matr.nr. 37a, 39b, 40b og 41c Skals By, Skals i Viborg Kommune gældende i perioden 1. maj 2021 til 30. april 2029

midt
regionmidtjylland

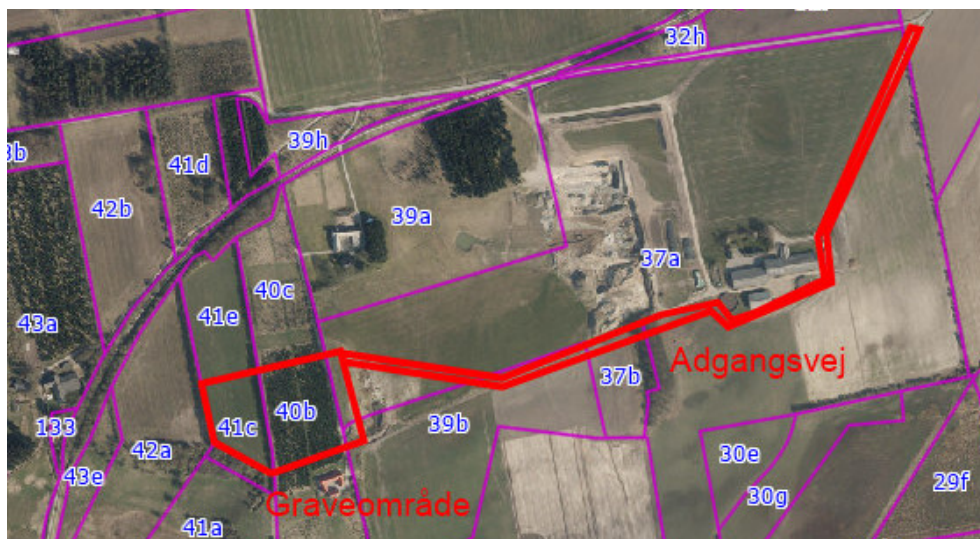
Dato 8-03-2021

Sagsbehandler Leif Pedersen

Raastoffer@ru.rm.dk

Tel. Sagsnr. 1-50-71-39-20

Side 1

Figur 1: Oversigt over graveområde og adgangsvej

Figur 2: Oversigtskort

Ansøger:	Indvinder:	Ejer:
Vindø Teglværk Blåkildevej 19 9500 Hobro	Vindø Teglværk Blåkildevej 19 9500 Hobro	Niels Kristiansen Nederhedevej 5 8832 Skals Matr. nr. 37a og 39b
CVR-nr.: 20400234	CVR-nr.: 20400234	CVR-nr.: 17033638 Matr. nr. 40b og 41c er ejet af ansøger.

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelser fra Region Midtjylland	5
A.1. Råstofloven	5
A.1.1. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen	5
A.1.2. Vandplanlægningen, jf. indsatsbekendtgørelsens § 8	6
A.2. Miljøvurderingsloven	6
B. Vilkår for indvindingen	7
B.1. Vilkår efter råstofloven	7
B.1.1. Før indvindingen påbegyndes	7
B.1.2. Godkendt materiel	7
B.1.3. Driftstider	8
B.1.4. Kørsel i råstofgraven	8
B.1.5. Støj	8
B.1.6. Støv	8
B.1.7. Graveafstande og begrænsninger	9
B.1.8. Bevaring af geologiske profiler	9
B.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening	9
B.1.10. Andre aktiviteter	10
B.1.11. Efterbehandling	10
C. Generelle bestemmelser iht. råstofloven	12
C.1. Råstofindvinding	12
C.2. Gyldighed og tilbagekaldelse	12
C.3. Tinglysning	12
C.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse	13
C.4.1. Sikkerhedsstillelse	14
C.5. Tilsyn og besigtigelse	14
C.6. Indberetning af indvunden mængde	15
C.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.	15
C.8. Råstofafgift	15
C.9. Ændring af vilkår	15
D. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning	16
D.1. Fortidsminder	16
D.2. Bygninger, maskinvogne m.m.	16
D.3. Dræn	16
D.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter	16
D.5. Beskyttelse af søer	17
D.6. Vejadgang og færdsel på veje	17
D.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej	17
D.8. Forsyningsledninger	18
D.9. Stationære olietanke	19
D.10. Affaldshåndtering	19
D.11. Tilførsel af jord til råstofgrave	19
E. Region Midtjyllands behandling af sagen	20
E.1. Planforhold	20

E.1.1. Råstofplan	20
E.1.2. Kommuneplan	20
E.1.3. Lokalplan.....	21
E.2. Miljømæssige forhold.....	21
E.2.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser.....	21
E.2.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen	22
E.2.3. Forsyningsledninger.....	22
E.2.4. Støj	22
E.2.5. Støv.....	24
E.2.6. Kulturarv	24
E.2.7. Landskab.....	24
E.2.8. Færdsel i råstofgraven.....	25
E.2.9. Graveafstande og periferiskråninger.....	25
E.2.10. Efterbehandling	26
E.2.11. Andre forhold	27
E.3. Konklusion	28
F. Grundlag for tilladelsen	29
F.1. Ansøgningens indhold	29
F.2. Høringssvar	30
G. Offentliggørelse og klagevejledning	33
G.1. Råstofafgørelsen.....	33
G.2. Afgørelsen i henhold til miljøvurderingsloven.....	34
H. Orientering.....	36
I. Bilag.....	37

Tilladelse til råstofindvinding i perioden indtil 30.april 2029

Med denne tilladelse har ansøger lov til at grave på det areal, der fremgår af forsiden, på de betingelser, som fremgår af vilkårene i afsnit B og bestemmelserne i afsnit C-D.

A. Afgørelser fra Region Midtjylland

A.1. Råstofloven¹

På baggrund af det foreliggende materiale, og med hjemmel i råstoflovens § 7, stk. 1 og § 8, giver Region Midtjylland hermed tilladelse til årlig indvinding af 25.000 m³ ler på de ca. 2 ha, der er angivet på vedlagte kortrids bilag A.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit B.1.

A.1.1. Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen²

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge habitatbekendtgørelsens § 6 foretages en vurdering af om det ansøgte, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse til det ansøgte. Der kan endvidere ikke gives tilladelse efter råstoflovens § 7, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle-, opholds- og fødesøgningsområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV (bilag IV-arter) eller arter omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet i deres naturlige udbredelsesområde, jf. habitatbekendtgørelsens § 10.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre direkte eller indirekte påvirkninger af Natura 2000-områder eller af levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter, og finder derfor, at der ikke skal foretages en nærmere konsekvensvurdering for indvindingens virkning på Natura 2000-områderne, jf. habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit E.2.

¹ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

² BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

A.1.2. Vandplanlægningen, jf. indsatsbekendtgørelsens³ § 8

Før der gives tilladelse efter råstoflovens § 7, skal der ifølge indsatsbekendtgørelsens § 8 foretages en vurdering af, om det ansøgte kan medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster.

Regionsrådet kan kun meddele tilladelse til råstofindvinding, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden af overfladevandområder eller grundvandsforekomsters tilstand og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne.

Region Midtjylland vurderer, at projektet ikke vil medføre en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og grundvandsforekomster og ikke hindrer opfyldelse af de fastlagte miljømål for forekomsterne. Vurderingen er baseret på forholdene beskrevet i afsnit E.2.

Side 6

A.2. Miljøvurderingsloven⁴

Råstofindvinding på arealer under 25 ha er opført på miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 2a, og er derfor underlagt lovens bestemmelser om screening af projektets virkning på miljøet.

Med henvisning til miljøvurderingslovens § 21 har Region Midtjylland udført en screening under hensyntagen til kriterierne i bekendtgørelsens bilag 6. Ved screeningen er projektets karakteristika, projektets placering, samt karakteren af den potentielle indvirkning på miljøet blevet vurderet.

På baggrund af screeningen vurderer Region Midtjylland, at projektet ikke vil påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er underlagt krav om udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Screeningsafgørelsen er vedlagt som bilag B.

³ BEK nr. 449 af 11/04/2019 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁴ LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

B. Vilkår for indvindingen

I det efterfølgende defineres "indvindingsområdet" som det areal tilladelsen omfatter. Samme definition gælder for udtrykket "råstofgraven". "Graveareal" defineres som det areal inden for indvindingsområdet, hvor der må graves. Nærmere begrundelse og redegørelse for vilkår findes i afsnit E.

B.1. Vilkår efter råstofloven

1. Tilladelsen til indvinding af råstoffer og efterbehandling er gældende i perioden fra 1.maj 2021 til 30.april 2029.
2. Der må højst indvindes 25.000 m³ råstoffer pr. år.
3. Råstofftilladelsen omfatter det areal på 2 ha, der fremgår af bilag A.

B.1.1. Før indvindingen påbegyndes

4. Der skal stilles garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden tilladelsen må udnyttes (se afsnit C.4.1).
 5. Der skal foreligge en grave-og efterbehandlingsplan, som er godkendt af Region Midtjylland. Gravningen og efterbehandlingen skal foregå i overensstemmelse med denne plan.
 6. Gravearealet skal afsættes i marken i overensstemmelse med vilkår B.1.7-29.
 7. Afmærkningen i marken skal være tydelig og må ikke fjernes eller dækkes med jord. Afmærkningen skal sikres, så den ikke bliver beskadiget. Det kan f.eks. ske med betonringe.
 8. Indvinder skal senest 4 uger før muldafrømning underrette Viborg Museum, med mindre andet er aftalt med museet.
 9. Der skal gives meddelelse til Region Midtjylland senest 14 dage inden indvindingens påbegyndelse.
 10. Personalet i råstofgraven skal være bekendt med vilkårene for tilladelsen. Et eksemplar af tilladelsen samt senest godkendte grave-og efterbehandlingsplan skal forefindes på pladsen tilgængeligt for personalet.
- #### B.1.2. Godkendt materiel
11. Regionen har godkendt anvendelse af 1 gravemaskine og 1 lastbil. Ændring i antal og type af maskiner og anlæg må kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

B.1.3. Driftstider

12. Indvinding og læsning må kun foregå i tidsrummet:
- mandag til fredag kl. 6.00–16.00, dog ikke helligdage,

B.1.4. Kørsel i råstofgraven

13. Uden for driftstiden skal adgangsvejen til råstofgraven være afspærret med aflåst bom eller tilsvarende.

B.1.5. Støj

14. Udsendelse af ekstern støj fra råstofgraven med tilhørende maskiner og faste og mobile anlæg skal begrænses. Støjniveauet (det energiækvivalente, korrigerede, A-vægtede lydtryksniveau, L_r) må ved beboelse i nedenstående tidsrum ikke overstige følgende værdier:

- mandag til fredag kl. 7.00–18.00: 55 dB(A)
- mandag til fredag kl. 06.00–07.00: 40 dB(A)

15. I forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsperioder accepteres der i tidsrummet 7.00–17.00 på hverdage et støjniveau på 60 dB(A). Arbejdet skal dog tilrettelægges således, at støjgener minimeres mest muligt. Regionen skal orienteres herom.

16. Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjregninger efter anmodning fra Region Midtjylland. Støjregninger og støjregninger kan maksimalt kræves én gang om året, medmindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Målemetode og beregningsmodel fastlægges af Region Midtjylland.

17. Støjende anlæg skal om fornødent støjdæmpes således, at ovennævnte grænseværdier kan overholdes.

18. Der skal etableres en støjvold på 4 meters højde og 60 meters længde mod ejendommen mod nord, Nederhedevej 9. Ligeledes skal der etableres en tilsvarende støjvold på den vestlige/nordvestlige side af matr. nr. 41c. Etablering af støjvolde kan undlades ved skriftlig aftale med berørte naboer.

B.1.6. Støv

19. Driften må ikke give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

20. Der skal træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje.

21. Jorddepoter skal placeres under hensyn til nærliggende beboelsesejendomme.

22. Interne køreveje skal vandes i tørre perioder for at dæmpe støvgener.

B.1.7. Graveafstande og begrænsninger

23. Der må ikke graves under grundvandsspejl, og der skal holdes min. 1 meters afstand til højeste grundvandsstand, som ligger ca. 19 m under terræn.

24. Der må ikke inddrages areal, herunder afrømmes muld, nærmere naboskel end 10 meter, med mindre der foreligger en af regionen godkendt aftale om skelgennemgravning.

25. Der må ikke graves med risiko for skred uden for indvindingsområdet.

26. Der må indvindes over skel, hvis der ligeledes bliver meddelt tilladelse til råstofindvinding på nabomatriklen. Indvinding over skel skal godkendes af Region Midtjylland.

27. Støjvolde og oplag af overjord skal placeres i en afstand til naboskel og vejskel på min. 3 meter.

28. Gravningen skal holdes mindst 25 meter fra grundmurede bygninger, gylletanke eller lignende bygningsanlæg. Herfra må der ikke graves stejlere end anlæg 1:2.

29. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra gravesøer eller afledes spildevand og pladsvand uden særskilt tilladelse.

B.1.8. Bevaring af geologiske profiler

30. Blotlægges særligt værdifulde geologiske profiler i råstofgravens periferi, kan Region Midtjylland i forbindelse med efterbehandlingen forlange disse profiler bevaret, af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

B.1.9. Forebyggelse af jord- og grundvandsforurening

31. Olie- eller kemikaliespild skal opsamles/bortgraves med det samme og håndteres som forurenede jord.

32. Der må ikke benyttes eller oplagres kemikalier i råstofgraven, f.eks. til at bekæmpe planter eller lignende stoffer, som kan indebære risiko for forurening af jord og grundvand.

33. Brændstoftanke med tilhørende slanger og studs samt øvrige olie- og kemikaliebeholdere skal anbringes i aflåselige, lukkede containere

eller i bygninger med fast bund. Tanke og beholdere skal være forsynet med et opsamlingskar, som skal kunne rumme 100 % af beholdernes volumen. Alternativt skal der etableres godkendt afløb.

34. Der må ikke etableres underjordiske olietanke inden for gravearealet.

35. Entreprenørtanke kan benyttes inden for gravearealet, hvor der ikke er risiko for påkørsel eller forurening af grundvand ved spild. Entreprenørtanke skal senest ved arbejdstids ophør placeres uden for indvindingsområdet. Tankene skal være godkendt efter gældende regler.

36. Tankning af maskiner, tanke og øvrige anlæg samt reparation af materiel i råstofgraven skal foregå ved brug af spildmætter eller anden sikring mod spild på jorden.

37. Køretøjer og andre maskiner skal holdes i god stand, så der ikke forekommer oliedryp/-spild.

B.1.10. Andre aktiviteter

38. Maskiner og andre driftsanlæg, som ikke længere finder anvendelse i råstofindvindingen inden for de næste to år, skal bortskaffes fra indvindingsområdet.

39. Råstofgraven må ikke benyttes til lager, bearbejdning eller salgssted for andet end de i denne råstofgrav indvundne materialer. Tilførsel af råstoffer fra andre råstofgrave kan kun ske efter godkendelse fra Region Midtjylland.

B.1.11. Efterbehandling

40. Efterbehandlingen skal foregå løbende og skal være afsluttet inden tilladelsens udløb.

41. Afsluttes indvindingen inden tilladelsens udløb, skal efterbehandling være udført senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

42. Der skal efterbehandles til natur/sø i overensstemmelse med en efterbehandlingsplan godkendt af Region Midtjylland.

43. Ved efterbehandlingen skal afstanden til naboskel være mindst 2 meter. Mod matr. nr. 40a må der af landskabelige hensyn efterbehandles over skel

44. Mod naboejendommene skal skråninger efterbehandles med anlæg ikke stejlere end 1:2.

45. Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter endt gravning, dog ikke senere end tilladelsens udløb.

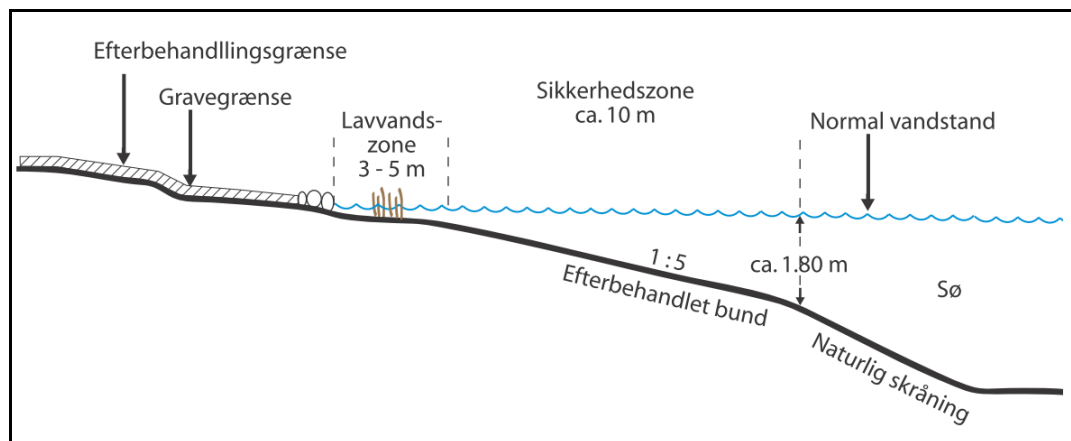
46. Ved efterbehandling af gravesøer skal der etableres en lavvandet zone langs søbredden med en bredde på 3-5 meter.

47. I forlængelse af lavvandszonen etableres en sikkerhedszone med en hældning på maksimalt 1:5 ned til 1,8 meters dybde (se nedenstående principskitse).

48. Der må ikke lægges muld eller beplantes inden for 10 meter af søen.

49. Der må ikke etableres tilløb eller afløb fra den efterbehandlede sø.

50. Der må ikke efterbehandles til sø nærmere end 150 meter fra boringer til et alment vandværk og 75 meter fra drikkevandsboringer til ikke-almen vandindvinding.

Figur 3. Principskitse for efterbehandling af gravesø.

51. På de efterbehandlede arealer må der fremover ikke anvendes gødning og sprøjtemidler (kvælstof og pesticider).

C. Generelle bestemmelser iht. råstofloven

C.1. Råstofindvinding

En tilladelse til indvinding af råstoffer kan gives for en 10-årig periode iht. råstoflovens § 9, stk. 1. I særlige tilfælde kan en tilladelse gives for en længere periode. Region Midtjylland træffer afgørelse om tilladelsens varighed på baggrund af ansøgningens indhold samt en afvejning efter råstoflovens § 3, herunder sikring af råstofressourcens udnyttelse. Da efterspørgslen på råstoffer kan variere fra år til år, og da efterspørgslen kan være svær at forudsige, giver Region Midtjylland typisk tilladelse til råstofindvinding for en 10-årig periode for at sikre, at den pågældende råstofressource udnyttes fuldt ud.

Afsluttes en råstofindvinding tidligere end tilladelsens varighed, vil indvindingsområdet blive efterbehandlet, og råstof tilladelsen vil blive afsluttet tidligere end den fastsatte udløbsdato.

Inden for det område, som tilladelsen omfatter, kan der indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til Region Midtjylland inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt, jf. råstoflovens § 9, stk. 2. Region Midtjylland kan, inden 4 uger efter at anmeldelsen er modtaget, forbyde videre indvinding, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

C.2. Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøgeren besked, og gravningen må ikke startes før en endelig afgørelse er truffet, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstof tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, med mindre andet fremgår af tilladelsens vilkår.

Råstof tilladelsen kan tilbagekaldes af Region Midtjylland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, som beskrevet i råstoflovens § 11.

C.3. Tinglysning

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Midtjylland på ejendommen en deklaration om efterbehandlingsvilkårene. Vilkår 51 vil forblive tinglyst på ejendommen efter tilladelsens udløb. De øvrige vilkår aflyses, når råstofindvindingen og efterbehandlingen er afsluttet.

Afgiften for tinglysningen er for tiden 1.750 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i råstofloven skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

C.4. Grave- og efterbehandlingsplan og sikkerhedsstillelse

Grave- og efterbehandlingsplanen skal give et overblik over, hvorledes indvindingen tilrettelægges i indvindingsperioden samt hvordan der påtænkes at efterbehandle.

På grund af, at råstofbranchen følger samfundsudviklingen er graveplan og periode kun vejledende, da en eventuel nedgang i væksten i bygge- og anlægsbranchen kan medføre, at indvindingstakten ikke kan overholdes. Efterbehandlingsplanen er ligeledes vejledende, da områdets endelige udseende afhænger meget af, hvordan den lokale forekomst er placeret.

Den overordnede plan for gravning og efterbehandling udarbejdes af ansøger. Graveplanen skal, når det er relevant, indeholde et kort med angivelse af følgende:

- volde
- jorddepoter
- stationære anlæg
- parkeringsplads for mobile maskiner
- startsted for indvindingen
- opdeling i etaper
- skråningsanlæg
- graveafstande
- indvindingsboringer inden for 300 m fra indvindingsområdet
- slambassin
- adgangsvej
- interne veje
- bygninger, brovægt og mandskabsvogne
- støvdæmpende foranstaltninger

Efterbehandlingsplanen skal an vise hvorledes vilkårene for efterbehandling forventes efterlevet og indeholde et kort med angivelse af:

- formål
- skråningsanlæg
- udlægning af muld
- beplantning
- stier og veje
- bygninger
- søer

Indvinderen skal udarbejde en revideret grave- og efterbehandlingsplan, hvis forholdene ved indvindingen er væsentlig ændret.

C.4.1. Sikkerhedsstillelse

Der skal stilles en garanti for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling jf. råstoflovens § 10, stk. 1, nr. 2.

Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset, nominel økonomisk sikkerhed. Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Midtjylland. Delvis frigivelse kan ske ved godkendelse af efterbehandlingen på delarealer.

Beregningen af sikkerhedsstillelsen er foretaget ud fra ansøgningens forslag til grave- og efterbehandlingsplan. Planen viser indvinding i 4 etaper, og beløbet er fastsat ud fra inddragelse af ca. 0,5 ha. Beløbet for sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr.

Sikkerhedsstillelsen kan forventes genberegnet, reduceret eller øget, såfremt forudsætningerne i grave- og efterbehandlingsplanen ændres væsentligt.

C.5. Tilsyn og besigtigelse

Region Midtjylland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynsmyndigheden har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal den ansvarlige indvinder give myndigheden de fornødne oplysninger, vejledning og hjælp, jf. råstoflovens § 32 og 32a.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Midtjylland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist jf. råstoflovens § 33.

Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom eller indvindingsmateriel at berigtige et ulovligt forhold.

Region Midtjylland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

Tilsynsmyndigheden kan påbyde den ansvarlige for indvindingen at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes, af stoffer der udsendes til omgivelserne og af støj og rystelser m.m. jf. råstoflovens § 32a.

C.6. Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Midtjylland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav, samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske via den digitale løsning der henvises til af regionen. Region Midtjylland videregiver indberetningen til Danmarks Statistik.

C.7. Underretning ved konkurs, overdragelse af rettighed mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer som den, der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

Ønsker man at overdrage indvindingstilladelsen til en anden, skal dette i god tid forinden anmeldes til Region Midtjylland, vedlagt en underskrevet erklæring af den nye indvinder, der fastslår at man er bekendt med alle tilladelser, vilkår, aftaler mv. og er indforstået med at man overtager alle forpligtigelser.

Der skal desuden vedlægges underskrift fra ejendommens ejer, med dokumentation for at denne er indforstået med indvinder-skiftet.

Der skal stilles sikkerhed fra den nye indvinder, og Region Midtjylland kan kræve en ny grave-/efterbehandlingsplan udarbejdet og indsendt til godkendelse.

C.8. Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer skal registreres ved SKAT, myndighed@skat.dk.

Region Midtjylland giver meddelelse til SKAT ved at sende en kopi af tilladelsen.

C.9. Ændring af vilkår

Region Midtjylland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Vilkår kan i øvrigt revideres for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, såfremt der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

D. Generelle bestemmelser iht. anden lovgivning

D.1. Fortidsminder

Hvis der under råstofindvindingen fremkommer fortidsminder, skal indvindingen i det berørte område omgående standses og anmeldelse foretages til Viborg Museum, vibmus@viborg.dk, jf. museumslovens⁵ § 29.

Bygherre/entreprenør har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumslovens § 25. Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til en arkæologisk undersøgelse jf. museumslovens § 27.

En udtalelse fritager ikke bygherre/entreprenør fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes.

Region Midtjylland opfordrer derfor altid til, at der foretages en arkæologisk forundersøgelse, såfremt museet anbefaler det.

D.2. Bygninger, mandskabsvogne m.m.

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger, brovægt eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om tilladelse til dette. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne, brovægte, stationære tankanlæg eller lignende. Ansøgning skal indsendes til kommunen.

D.3. Dræn

Jf. vandløbslovens⁶ bestemmelser må ingen afbryde eller ændre nogen former for vandløb eller dræn uden vandløbsmyndighedens tilladelse. Funktionen af områdets drænsystemer skal således opretholdes under råstofgravningen, og eventuelle ændringer i drænsystemer skal ske efter aftale med kommunen, som er vandløbsmyndighed.

D.4. Fredning og beskyttelse af visse dyre- og plantearter

Af artsfredningsbekendtgørelsens⁷ § 6 fremgår det, at:

- Kolonirugende fugles redetræer ikke må fældes i perioden 1. februar-31. juli.

⁵ LBK nr. 358 af 08/04/2014 Bekendtgørelse af museumsloven

⁶ LBK nr. 127 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om vandløb

⁷ BEK nr. 1466 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt

- Rovfugles og ugles redetræer må ikke fældes i perioden 1. februar-31. august (se dog nedenfor).
- Ørnes, sort storks og rød glentes redetræer ikke må fældes.
- Hule træer og træer med spættehuller ikke må fældes i perioden 1. november-31. august.
- Digesvalereder ikke må ødelægges i perioden 1. april-31. august.

En række arter er desuden beskyttet jf. habitatbekendtgørelsens bilag IV. Disse bilag IV-arter er beskyttede overalt, hvor de forekommer. Dette kan betyde, at gennemførelsen af en hidtil planlagt efterbehandling ikke kan udføres uden særlige hensyn.

Følgende arter kan eksempelvis tænkes at forekomme i forbindelse med råstofgrave: spidssnudet frø, stor vandsalamander, markfirben, strandtudse og arter af flagermus.

Miljøstyrelsen er myndighed for beskyttelse af bilag IV-arter.

D.5. Beskyttelse af søer

Jf. naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændring i tilstanden af efterbehandlede søer og vandhuller, hvis areal er over 100 m² og uden afløb, uden dispensation fra kommunen.

Der må således ikke:

- udsættes fisk, krebs eller bløddyr,
- fodres i og ved søen inden for en afstand af mindst 25 meter,
- etableres tilløb eller afløb.

D.6. Vejadgang og færdsel på veje

Nye adgange og udvidelse af eksisterende adgange til offentlige veje må jf. vejlovens⁸ § 49 ikke etableres uden vejmyndighedens tilladelse (Viborg Kommune). Nye adgange m.m. til private fællesveje skal følge bestemmelserne i lov om private fællesveje⁹.

Indvinder har oplyst, at udkørsel vil ske til Nederhedevej.

Forhold vedrørende færdsel på offentlig vej og private fællesveje (herunder støj og støv) reguleres af vejmyndigheden i samarbejde med politiet.

D.7. Afstandskrav til offentlig og privat vej

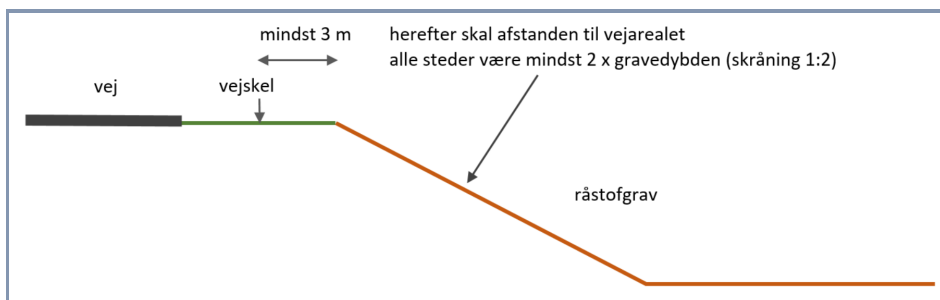
Råstofindvinding inden for graveområder, som grænser op til eller strækker sig over eksisterende og planlagte offentlige og private veje, skal respektere gældende vejbyggelinjer pålagt efter vejlovens bestemmelser. De offentlige veje inddeles i statsveje med

⁸ LOV nr. 1520 af 27/12/2014 Lov om offentlige veje m.v.

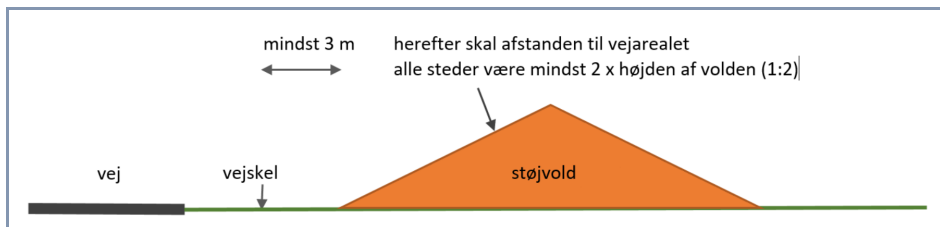
⁹ LBK nr. 1234 af 04/11/2015 Bekendtgørelse af lov om private fællesveje

Vejdirektoratet som vejmyndighed og kommuneveje med kommunalbestyrelsen som vejmyndighed. For private veje er kommunalbestyrelsen vejmyndighed.

Jf. vejlovens § 73 stk. 3 kræver det vejmyndighedens tilladelse at foretage udgravning eller påfyldning nærmere vejens areal end 3 m samt nærmere vejens areal end svarende til to gange højdeforskellen mellem udgravningen eller påfyldningen og vejens areal. Dette finder tilsvarende anvendelse ved udgravning og opfyldning på og ved private fællesveje. Se nedenstående principskitser.

Figur 4. Principskitse for udgravning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

Figur 5. Principskitse for påfyldning nær offentlig vej og privat fællesvej uden særskilt tilladelse fra vejmyndigheden.

D.8. Forsyningsledninger

Gravearbejde nær og under forsyningsledninger skal følge gældende forskrifter og vejledninger, herunder "Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg"¹⁰, "Pas på gasledningerne. Tekniske forskrifter for arbejder i nærheden af gasledninger" udgivet af de danske naturgasselskaber og HOFOR, "Pas på ledningerne og livet" udgivet af Sikkerhedsstyrelsen m.fl. samt øvrige generelle anvisninger fra ledningsejere.

¹⁰ BEK nr. 1112 18/08/2016 Bekendtgørelse om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg

D.9. Stationære olietanke

Olietankbekendtgørelsens¹¹ krav og øvrige krav i olietankenenes typegodkendelser til indretning, sløjfning, trykprøvning eller anden inspektion skal til enhver tid være overholdt. Kommunen er myndighed vedr. olietankbekendtgørelsen.

D.10. Affaldshåndtering

Affald må ikke henlægges i råstofgraven, men skal jf. miljøbeskyttelseslovens¹² §§ 43, 44 og 45 håndteres i henhold til Viborg Kommunes affaldsregulativer.

D.11. Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af såvel forurenede som uforurenede jord til råstofgrave og tidligere råstofgrave er forbudt jf. jordforureningslovens¹³ § 52 stk. 1. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet jf. lovens § 52 stk. 2. Foreligger der ikke en gældende dispensation til tilførsel af jord, må der således ikke tilføres jord til råstofgraven.

¹¹ BEK nr. 1257 af 27/11/2019 Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

¹² LBK nr. 1218 af 25/11/2019 Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse

¹³ LBK nr. 282 af 27/03/2017 Bekendtgørelse af lov om forurenede jord

E. Region Midtjyllands behandling af sagen

E.1. Planforhold

E.1.1. Råstofplan

Det tilladte indvindingsområde er beliggende i graveområde Nederhede, omfattet af Råstofplan 2016 for Region Midtjylland, og er reserveret til indvinding af ler. Råstofindvinding kan som udgangspunkt kun finde sted inden for de udlagte råstofgraveområder. Inden for graveområderne kan det derfor forventes, at der på visse vilkår vil blive givet tilladelse til indvinding af råstoffer, når der er behov for materialerne.

Indvinding af råstoffer skal foregå på en bæredygtig måde. Når en råstofgrav er åbnet, bør forekomsten i det pågældende areal udnyttes fuldt ud, med mindre der er særlige forhold, som forhindrer dette eller taler afgørende imod det.

Hensynet til naboer, natur, grundvand og kulturhistorie – og hvad der i øvrigt fremgår af råstoflovens § 3 samt øvrig lovgivning (f.eks. Natura 2000) – skal afvejes i forbindelse med ny råstofindvinding.

Råstofplan 2016 er miljøvurderet i henhold til miljøvurderingsloven. Det er i den forbindelse konkluderet, at der i planens graveområder ikke er væsentlige interessekonflikter, som ikke kan forebygges eller afbødes ved sagsbehandling og vilkårsstillelse i forbindelse med en konkret råstofansøgning.

E.1.2. Kommuneplan

Råstofplanens arealreservationer er indarbejdet i Kommuneplan 2017-2029 for Viborg Kommune.

I kommuneplanen er der udpeget følgende arealinteresser i indvindingsområdet:

- Skovrejsningsområder - uønsket.
- Bevaringsværdigt landskab
- Særlig værdifuldt landbrugsområde
- Potentielt naturområde
- Kulturhistorisk bevaringsværdi

Kommuneplanens retningslinjer for disse arealinteresser er inddraget i regionens vægtning efter råstofloven.

Udpegningerne er ikke af en sådan karakter, at de er en hindring for den ansøgte råstofindvinding eller efterbehandling, da arealet efter

endt råstofindvinding efterbehandles til natur. Gravearealet vil heller ikke påvirke Skals Ådals fremtoning i landskabet da indvindingen foregår nord for ådalens skrænter

E.1.3. Lokalplan

Der er ikke vedtaget lokalplan for området.

E.2. Miljømæssige forhold

E.2.1. Grundvandsforekomster, overfladevand og drikkevandsinteresser

Råstofgraveområdet ligger inden for grundvandsforekomst nr. DK_102_dkmj_1096_ks, som er regional grundvandsforekomst. Denne grundvandsforekomst har både en god kvalitativ (kemisk) tilstand og god kvantitativ tilstand (vandindvindingen er i balance med grundvandsdannelsen).

Råstofindvindingsområdet ligger uden for områder med dels drikkevandsinteresser (OSD), dels særlige drikkevandsinteresser (OD). Området ligger ikke i indvindingsoplandet til vandværker.

Det ansøgte vurderes ikke at indebære en risiko for forurening af grundvandsforekomsterne eller af de konkrete drikkevandsforsyninger. Til generel sikring af jord og grundvand stilles der dog forebyggende vilkår mod forurening, herunder håndtering af olie, kemikalier og affald (vilkår 31-37).

Miljøstyrelsen har på baggrund af en kortlægning af grundvandsressourcen¹⁴ udpeget nitratfølsomme indvindingsområder, hvor grundvandsmagasinerne er sårbare overfor nitrat, samt indsatsområder med hensyn til nitrat, hvor en særlig indsats er nødvendig, for at opretholde en god grundvandskvalitet. Råstofindvindingen vil foregå uden for udpegede indvindingsområder. Da der efterbehandles til naturformål med en gravesø stilles der derfor vilkår om, at der ikke må anvendes gødning eller sprøjtemidler (dvs. kvælstof og pesticider) efter afsluttet råstofindvinding, se vilkår 51. Dette vilkår tinglyses på ejendommene.

På baggrund af de udførte faglige vurderinger af konsekvenserne, vurderes det samlet, at på de vilkår, der stilles i tilladelsen, vil ingen målsatte grundvandsforekomster, vandløb eller søer blive væsentligt påvirket af råstofindvindingen. Ligeledes vil råstofindvindingen ikke væsentligt påvirke drikkevandsindvindinger.

¹⁴ Miljøministeriet, Redegørelse for Møldrup, Vesterbølle og Gested, 2013.

E.2.2. Naturbeskyttelse, Natura 2000 og habitatbekendtgørelsen

Der er et beskyttet overdrev ca. 15 meter syd for indvindingsområdet. Overdrevet er beskyttet i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3. Indvindingen vurderes ikke at kunne påvirke det registrerede § 3-område da overdrev er en tør naturtype og derfor ikke bliver påvirket af eventuelle svingninger i de hydrologiske forhold, der måtte opstå i forbindelse med lerindvindingen.

Det nærmeste Natura 2000-område, nr. 30 er beliggende ca. 115 meter mod syd-sydvest, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simsted og Nørre Ådal, Skravad Bæk. Udpegningsgrundlaget for Natura 2000 er hovedsageligt flora og fauna tilknyttet maritime og ferske vandmiljøer. Det vurderes, at lerindvindingen ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget

Region Midtjylland har ikke kendskab til at der er registreret fredede, rødlistede eller bilag IV-arter inden for eller nær indvindingsområdet. Det er et aktivt indvindingsområde og forventes derfor ikke at rumme en fast bestand af fredede eller beskyttede arter.

Indvindingen vurderes på ovennævnte grundlag ikke at medføre direkte eller indirekte indvirkninger på nærmeste Natura 2000-område eller på levevilkårene for beskyttede dyre- og plantearter. Region Midtjylland finder derfor, at der ikke skal foretages en konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen af indvirkninger på Natura 2000-områder eller bilag IV-arter.

E.2.3. Forsyningsledninger

Ansøger har foretaget en forespørgsel i LER.dk om der er interessenter på indvindingsområdet. På grundlag af LER-forespørgslen er der registreret flere ledninger i området. Indvinder er i dialog med ledningsejerne om flytning og tilbagelægning af ledninger.

E.2.4. Støj

Jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder" kan vilkår om støj fra råstofgrave i det åbne land fastsættes med udgangspunkt i områdetype 3, som er "Blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder".

Miljøstyrelsen anfører dog samtidig, dels at baggrundsstøjniveauet i det åbne land normalt er lavt, og det derfor er ønskeligt, at støjniveauet fra virksomheder er så lav som muligt, dels at lavere grænseværdier bør anvendes, hvis det i den konkrete sag er muligt

at overholde disse. Fastsættelse af støjgrænserne bør foretages efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af de tekniske og økonomiske muligheder for at reducere støjen.

Region Midtjylland vurderer, at de vejledende støjgrænser for områdetype 3 er en rimelig afvejning af hensynet til driften af råstofgraven og hensynet til et lavt støjniveau i det åbne land. Samtidig vurderer Region Midtjylland, at der særligt knytter sig en forventning om lavere støjniveau på lørdage i det åbne land, end den der normalt vil forekomme i områdetype 3. Indvinder har ikke ønsket at indvinde om lørdagen.

Det vil være muligt for indvinder at tilrettelægge driften, således at indvinding af materialer kan ske mandag-fredag i tidsrummet 6.00-16.00.

Støjniveauet målt som, det energi-ækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtryksniveau L_r , bør derfor således ved **beboelse** (ved spredt bebyggelse i det åbne land, regnes dette som 15 meters afstand af beboelsesejendomme, i boligområder som alle opholdsarealer inden for området) i nedenstående tidsrum ikke overstige:

Mandag til fredag

- 55 dB(A) i tidsrummet fra kl. 07.00 - 18.00,
- 45 dB(A) i tidsrummet fra kl. 18.00 - 22.00
- 40 dB(A) i tidsrummet fra kl. 22.00 - 07.00

På baggrund af ansøgningen, herunder oplysninger om maskiner, der planlægges benyttet, er den tilladte driftstid fastsat til hverdage 6:00-16:00 hvilket svarer til det tidsrum, der er ansøgt om.

Hvis der opstår tvivl om støjgrænserne bliver overholdt, kan regionen kræve at virksomheden udfører støjberegninger og/eller støjmålinger. Støjberegninger skal udføres i overensstemmelse med Fælles Nordisk Beregningsmetode. Valg af målemetode/beregningsmetode er afhængig af, hvilken metode der i den aktuelle situation er bedst egnet til at dokumentere, at støjniveauet kan overholdes. Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 (Ekstern støj fra virksomheder), nr. 5/1993 (Beregning af ekstern støj fra virksomheder) og nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder) og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.

Målingerne/beregningerne skal ud føres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

Regionen stiller vilkår om, at ændring i antal og type af maskiner og anlæg kun kan ske efter godkendelse fra regionen (vilkår 11).

Vilkåret er stillet for at sikre, at der ikke tilføjes flere eller andre typer maskiner i råstofgraven end det, der har ligget til grund for regionens screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven og vilkår efter råstofloven, herunder vurdering af støj og støv. Vilkåret giver regionen mulighed for at vurdere om tilføjelse af andre eller flere maskiner i råstofgraven kræver yderligere eller ændrede vilkår til råstoftilladelsen eller udarbejdelse af en støjrapport. Indhentning af godkendelse fra regionen består af en skriftlig meddelelse om de ønskede maskiner og antal forud for anvendelsen. Godkendelse fra regionen består af en skriftlig accept af de ønskede maskiner og antal. Hvis det er nødvendigt at foretage vilkårsændringer eller en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven, skal regionen foretage en høring forud for godkendelsen. Hvis regionen ikke kan godkende de ønskede maskiner vil der blive givet skriftlig besked, i overensstemmelse med forvaltningslovens regler. Udskiftning af materiel 1:1 kræver ikke godkendelse fra Region Midtjylland.

Indvindingen vil foregå med gravemaskine som lægger leret direkte i en lastbil. Da indvindingen foregår i terræn vil der ikke være en gravefront, som kan fungere som støjdæmpende foranstaltning. Derfor er der stillet vilkår om etablering af en støjvold mod nærmeste nabo beliggende nord for indvindingsområdet (vilkår 18).

E.2.5. Støv

Indvinder skal sørge for, at driften ikke giver anledning til væsentlige støvgener, som fastsat i vilkår 19-21. Støvdæmpende foranstaltninger skal således være beskrevet i graveplanen.

For at dæmpe støvdannelse stilles desuden vilkår om vanding, se vilkår 22. Med disse vilkår forventes indvindingen ikke at give anledning til væsentlige støvgener uden for indvindingsområdet.

E.2.6. Kulturarv

Viborg Museum har anbefalet, at der i god tid før evt. muld-afgrøning og råstofindvinding påbegyndes på de nye arealer, omfattes af nærværende tilladelse, rettes henvendelse til museet, så museet får mulighed for at besøge arealerne efter, at muldlaget er fjernet. Der er stillet vilkår om anmeldelse til museet mindst 4 uger inden indvindingen påbegyndes, og Region Midtjylland opfordrer til, at museets anbefalinger følges af indvinder.

E.2.7. Landskab

Råstofindvindingen udgør en permanent ændring af landskabet, som hovedsageligt kun vil bemærkes lokalt. Landskabet, hvor der skal indvindes råstoffer, er et intensivt drevet kulturlandskab med store flader af dyrkede marker med enkelte læhegn og enkelte overdrev. Når råstofindvindingen er afsluttet, vil der blive udsigt over et område

med større topografiske variationer, idet der efterlades en gravesø som ligger op til 10 meter under det omgivende terræn. Af hensyn til sammenhængen med det omgivende landskab har regionen derfor stillet vilkår 42-44 om efterbehandling, således skråninger m.m. indpasses i det eksisterende landskab.

E.2.8. Færdsel i råstofgraven

Færdsel i råstofgraven, som er det eneste der kan reguleres igennem råstofloven, reguleres for at mindske gener fra støv og støj. Der fastlægges derfor vilkår om driftstider og vanding.

Region Midtjylland stiller vilkår om, at adgangsvejen til råstofgraven skal være afspærret med aflåst bom eller lignende uden for driftstiden. Råstofgraven skal være afspærret for at undgå ulovlig færdsel i råstofgraven, henkastning af affald og risiko for tyveri af brændstof og materiel.

E.2.9. Graveafstande og periferiskråninger

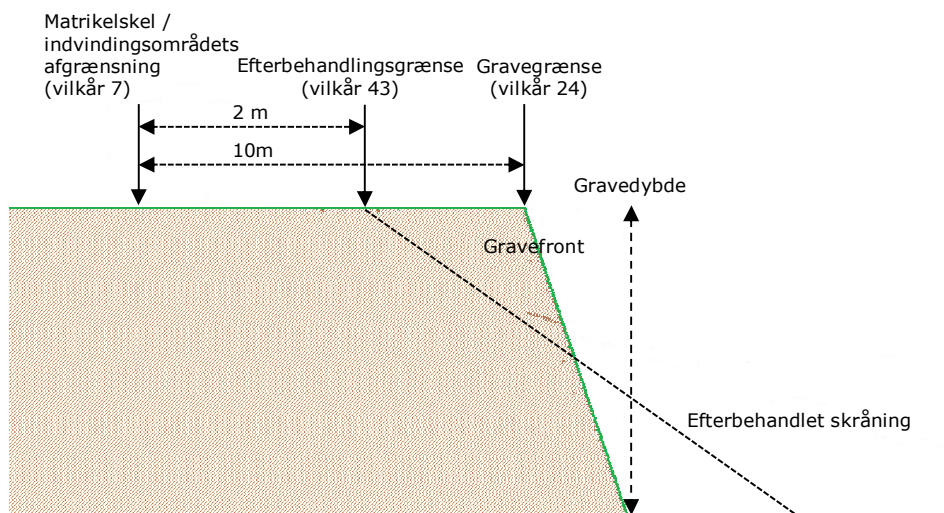
Graveafstande skal fastsættes i graveplanen for at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på indvindingsområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler, eller er skyld i uigenkaldelig påvirkning af beskyttede emner nær råstofgraven.

Graveafstande for nærmere angivne strækninger af råstofgravens periferiskråninger tager udgangspunkt i de i ansøgningens angivne gravedybder og koter.

Ved indvinding, hvor der planlægges efterbehandlet ved neddosning eller opbygning, er der stillet vilkår om en graveafstand på min. 5 meter ved neddosning og 3 meter ved opbygning. Regionen vurderer, at disse graveafstande hindrer skred over skel. Dog er det indvinders ansvar, at grave forsvarligt, så afstandsvilkåret er et udtryk for mindsteafstanden.

Efterbehandlingsgrænsen på minimum 3 meter til matrikelstel er fastsat for at sikre, at der ikke sker nogen forstyrrelser af skel, heller ikke efter endt gravning.

Grave- og efterbehandlingsgrænserne ses på nedenstående principskitse.

Figur 6. Principskitse for afstandskrav ved gravning og efterbehandling ved neddosning.

Afstandskrav til naboskel for støjvolde og oplag er fastsat for at der ikke kan ske nedskridning over skel og således at neddosning kan ske uden kørsel på nabomatrikler.

Vilkår for graveskråninger er fastsat således at der ikke opstår risiko for nedskridning og således, at det efterbehandlede areal indpasses i det omkringliggende landskab.

E.2.10. Efterbehandling

Region Midtjylland har godkendt graveplanen hvor der indvindes i 4 etaper samt, at der højst må indvindes på 1 etape ad gangen. Det er med baggrund i ansøgningens indhold samt sikkerhedsstillelsens størrelse.

Der er fastsat vilkår om, at efterbehandlingens skal foregå løbende for at sikre, at der er overjord/overskudsmaterialer nok til at gennemføre den planlagte efterbehandling samt for at fremme, at råstofgraven så vidt muligt passer ind i det omgivende landskab.

Efterbehandling af gravesøer

Søernes fysiske form har stor betydning for forekomsten af undervandsplanter, og især er formen på bredzonen og hældningen af søskråningerne af stor betydning for etableringen af en artsrig og veludviklet undervandsvegetation. Vilkår om lavvandszone og sikkerhedszone stilles for at fremme biodiversiteten i gravesøerne. Herudover anbefales følgende tiltag, som vil være til gavn for undervandsplanterne, men også for dyrelivet i søerne, herunder smådyr, fisk, padder og vandfugle:

- Søbredden laves slynget og med små vige, hvor der kan etableres lavvandede arealer, hvilket giver søen et mere naturligt udseende og gode vækstmuligheder for undervandsplanterne.
- Ude i søen etableres øer med lavvandede arealer, hvilket giver gode muligheder for, at indvandrede undervandsplanter kan brede sig til hele søen. Øerne er desuden gode ynglesteder for vandfugle.
- I bredzonen bør søbunden og bredkanten ikke etableres som en tæt stenbund, idet vandplanterne har svært ved at få rodfæste og plads til at vokse mellem stenene.
- I lavvandede søer kan det overvejes at etablere bund- og bredzoneflader med forskellig vanddybder, hvilket vil give mulighed for indvandring af mange forskellige typer af undervandsarter.

Vandet i søen består af regnvand og for at beskytte dette samt grundvandsressourcen på lang sigt, er det nødvendigt at begrænse tilførslen af næringsstoffer fra omgivelserne mest muligt. Vilkår 29 og 51 stilles for at undgå tilførsel af næringsstof til gravesøer. Herudover anbefales følgende tiltag for at sikre en god vandkvalitet i søerne:

- Der plantes ingen buske og træer langs søbredden og søens nærmeste omgivelser, da en stor del af løvet ender i søerne, og i forbindelse med nedbrydningen af bladene frigives næringsstoffer til vandet.
- Ingen udsætning af fisk og fodring af disse, da bl.a. karper ved deres fødesøgning og oprodning af bunden bevirker frigivelse af næringsstoffer til vandet. Desuden medfører fodring tilførsel af næringsstoffer.

Der bør ikke udsættes og ske fodring af gråænder i søerne, da det næringsfattige vand i de lavvandede søer ikke tåler tilførsel af selv små mængder næringsstoffer, som stammer fra udlagt foderkorn.

E.2.11. Andre forhold

Der er foretaget en bred konfliktsøgning af forhold ved og i nærheden af indvindingsområdet. Oplysninger fra ansøgningen inklusiv grave- og efterbehandlingsplaner og VVM-ansøgning er desuden indgået i sagsbehandlingen sammen med de indkomne høringssvar.

Der er kommenteret på enkelte af forholdene i forbindelse med screeningen efter miljøvurderingsloven, se bilag B.

Der er udover de ovennævnte ikke konstateret yderligere forhold, der giver anledning til særlige bemærkninger eller tillægges afgørende vægt i afvejningen efter råstofloven.

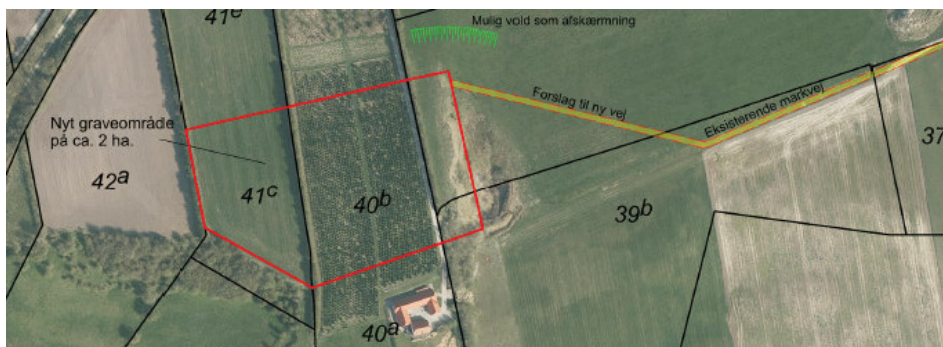
E.3. Konklusion

Ud fra en afvejning af ovenstående og de hensyn og interesser der i øvrigt skal varetages gennem råstofloven, kan Region Midtjylland imødekomme, at indvindingen tillades på de fastsatte vilkår.

F. Grundlag for tilladelsen

F.1. Ansøgningens indhold

- Ansøgningsskema modtaget af Region Midtjylland den 13. november 2020.
- Ansøgningen angår ejendommen matr.nr. 37a, 39b, 40b og 41c Skals By, Skals i Viborg Kommune.

- Det ansøgte indvindingsområde udgør 2 ha af ejendommene og er vist ovenfor.
- Der søges om tilladelse til en forventet årlig produktion af 25.000 m³ ler.
- Der søges om tilladelse til gravningen i perioden fra april 2021 indtil 2025.
- Den samlede råstofindvinding forventes afsluttet i ca. kote 10, ca. 15 meter under terræn, ca. 4 meter over grundvandsspejlet.
- Følgende typer maskiner planlægges benyttet i forbindelse med indvindingen:
 - a. 1 gravemaskine
 - b. 1 lastbil
- Det forventede forbrug af drivmidler er angivet til 8.000 liter dieselolie pr. år. Der tankes fra tank på lastbil. Der er ikke tanke i graveområdet.
- Ønskede tilladte driftstidspunkter er angivet til 6.00-16.00 mandag til fredag.
- Forventet støjniveau angives til 55dB(A) ved nærmeste bolig. Der planlægges støjdæmpende foranstaltninger i form af etablering af jordvold mod nord.
- Støv angives som et mindre problem da leret er fugtigt ved gravning. Der planlægges støvdæmpende foranstaltninger i form af vanding af interne veje.
- Affald tages med til teglværket og bortskaffes efter gældende regler.
- Det oplyses, at der er en aktiv boring/brønde inden for 300 meter.
- Tingbogsattest af 27.oktober 2020
- Råstofmaterialernes tilstedeværelse og kvalitet er dokumenteret i form af eksisterende indvinding i området
- Det angives, at kørslen til indvindingsområdet sker ad Nederhedevej med overkørsel til Nederhedevej.
- Arealerne planlægges efterbehandlet til natur.

- Forslag til grave- og efterbehandlingsplan, (dateret 30. oktober 2020, udarbejdet af Randers tegl)
- Kortbilag 1 i 1: 25.000 benævnt "oversigtskort", udført af Randers tegl, og dateret 26. oktober 2020.
- Kortbilag 2 1: 4.000 benævnt "oversigtskort", udført af Randers tegl, og dateret 29. oktober 2020.
- Ansøgning om screeningsafgørelse efter miljøvurderingsloven af 3. november 2020

F.2. Høringssvar

Ansøgningsmaterialet har været i høring i perioden 11.januar 2021 til 8. februar 2021. Nedenstående berørte myndigheder, forsyninger, foreninger og parter er blevet hørt. Bemærkningerne fra høringen er indgået i regionens videre arbejde med udarbejdelse af udkast til afgørelse.

Efterfølgende har udkastet til afgørelse og tilladelse til råstofindvinding været sendt i høring i perioden 17. februar til 3.marts.

Ud over ansøger er der indkaldt bemærkninger fra følgende myndigheder, forsyninger, foreninger og parter:

Myndigheder:

- Viborg Kommune – planogbyggeri@viborg.dk
- Viborg Museum – vibmus@viborg.dk

Foreninger:

- Friluftsrådet - limfjordsyd@friluftstraadet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening - dn@dn.dk
- DN lokalforening – dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening - dof@dof.dk
- DOF lokalforening – viborg@dof.dk

Naboer og lodsejere:

- Ejer af matr. nr.39a Skals By, Skals
- Ejer af matr. nr. 40a og 40c Skals By, Skals
- Ejer af matr. nr. 41 e Skals By, Skals
- Ejer af matr. nr. 42 a Skals By, Skals
- Ejer af matr. nr. 44a Skals By, Skals
- Ejer af matr. nr. 133 Skals By, Skals
- Lodsejer af matr. nr. 37a, 37b og 39b Skals By, Skals

Bemærkninger indkommet ved høringen over udkastet til afgørelse om tilladelse til råstofindvinding er kort gengivet nedenfor sammen med regionens bemærkninger.

Viborg Kommune

Viborg kommune har indsendt høringssvar den 1. februar 2021. I

høringssvaret skriver kommunen:

Hermed udtalelse fra Viborg Kommune, Teknik & Miljø:

Området ligger uden for OSD (Områdemed særlige drikkevandsinteresser) og uden for indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg.

Dog er der på ejendommen Nederhedevej 7, 8832 Skals (beliggende ca. 50 meter syd for det planlagte gravområde), et privat

vandforsyningsanlæg med DGU-nr. 56. 203, med en dybde på 32 meter.

Vandspejlet er registeret til ca. 1,5 meter under terræn i boringen. Det nævnes i screeningen, at der ikke vil blive indvundet råstoffer under grundvandsspejlet. Viborg Kommune bemærker at dette antageligt ikke er muligt, da kommunens pejledata og tilhørende potentialekort indikere, at det primære grundvandsspejl er beliggende ca. 1-2 meter under terræn i det planlagte gravområde. Det vil kræve en grundvandssænkning som vil påvirke indvindingen negativt på ejendommen

Nederhedevej 7.

Idet det forudsættes, at gravearbejdet ikke vil komme til at påvirke det beskyttede areal sydvest for graveområdet og de dertil eventuelt knyttede beskyttede arter, har vi ingen bemærkninger med hensyn til beskyttet natur til ansøgningen eller regionens udkast til screeningsafgørelse.

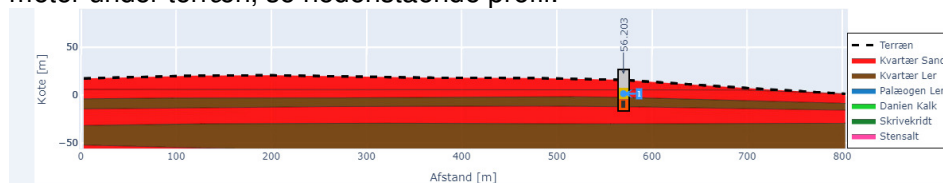
Med hensyn til efterbehandling og arealanvendelse efter endt indvinding vil det altid være en fordel for naturen, hvis et råstofgraveområde

får lov til at udvikle sig til natur i den udstrækning, som råstofloven gør det muligt og ikke forudsætter efterhandling til jordbrugsmæssig drift.

Fx når den fremtidige sø i råstofgraven med tiden vil udvikle sig en sø med et naturligt plante- og dyreliv.

Teknik & Miljø har i øvrigt ingen bemærkninger til ansøgningen og VVM-screeningen.

Region Midtjyllands bemærker til høringssvaret, at der efter regionens vurdering fejlagtigt er oplyst en forkert kote for grundvandsspejlets beliggenhed. Regionen vurderer, at grundvandsspejlet er beliggende 19 meter under terræn, se nedenstående profil:

Viborg Museum

Viborg museum har den 14. januar fremsendt bemærkninger til ansøgningen. Museet udtaler bl.a. følgende:

" Det er museets vurdering, at der er risiko for forekomst af ukendte fortidsminder i området, der berøres af ovennævnte anlægsarbejde. For at afklare, om der faktisk er væsentlige fortidsminder i området, er det nødvendigt at foretage en arkæologisk forundersøgelse (prøvegravning).

En juridisk bindende udtalelse i henhold til museumslovens § 25 kan derfor kun fremsendes såfremt museet får mulighed for at foretage en forundersøgelse af det berørte areal."

Region Midtjylland har stillet et vilkår om, at indvinder skal kontakte museet senest 4 uger før indvindingen påbegyndes.

Øvrige

*Der er indkommet et høringssvar fra ejerne af matr. nr. 133 Skals By, Skals den 29. januar.
Høringssvaret indeholder en række spørgsmål omkring grundvand, trafik og støj.*

Side 32

Region Midtjylland har den 2. februar svaret på de enkelte spørgsmål i særskilt brev til ejerne. Det er regionens vurdering, at de stillede vilkår i gravetilladelsen vil tage højde for de spørgsmål, som er stillet af ejerne af matr. nr. 133 Skals By, Skals.

I forbindelse med høringen af udkast til tilladelse i perioden 17. februar til 3. marts er der indkommet følgende bemærkninger.

1. Nederhedevej 15. Ønsker om etablering af støjvold.
Vilkår nr. 18 er justeret i overensstemmelse hermed
2. ansøger. Ønsker til efterbehandling mod matr. nr. 40a.
Vilkår nr. 43 er justeret i overensstemmelse hermed.

G. Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Tilladelsen til råstofindvinding vil blive offentliggjort **den 8.marts 2021** på Region Midtjyllands hjemmeside www.raastoffer.rm.dk.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagen skal indgives inden **den 6.april 2021**.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Region Midtjylland via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, foreninger, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Region Midtjylland. Hvis Region Midtjylland fastholder afgørelsen, sender Region Midtjylland klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Se betingelserne for at blive fritaget her.

Klagefrist

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

G.1. Råstofafgørelsen¹⁵

Afgørelsen kan, jf. råstoflovens § 13, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

¹⁵ LBK nr. 124 af 26/01/2017 Bekendtgørelse af lov om råstoffer

Region Midtjyllands vurderinger i henhold til habitatbekendtgørelsen¹⁶ og i henhold til indsatsbekendtgørelsen¹⁷ kan ligeledes påklages efter klagereglerne i råstofloven.

Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet med de bemærkninger klagen giver anledning til, jf. råstoflovens regler om klageadgang.

Rettidig klage har jf. råstoflovens § 16 stk. 8 opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser
- Enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen

G.2. Afgørelsen i henhold til miljøvurderingsloven¹⁸

Afgørelsen kan, "for så vidt angår retlige spørgsmål" jf. miljøvurderingslovens kap. 18, påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet (se klagevejledningen ovenfor). Klagen stiles til Miljø- og Fødevareklagenævnet, men indsendes til Region Midtjylland via klageportalen, som videresender klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Rettidig klage efter denne lov har ikke opsættende virkning for tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Klageberettigede

¹⁶ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

¹⁷ BEK nr. 449 af 11/04/2019 Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

¹⁸ LBK nr. 973 af 25/06/2020 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

- Miljø- og Fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder et nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer

H. Orientering

Kopi af afgørelsen samt bilag er i dag sendt til:

- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Viborg Museum, vibmus@viborg.dk
- SKAT, Kontrolafdelingen, myndighed@skat.dk
- Viborg kommune, plan@viborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- DN lokalafdelingen, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk
- DOF lokalafdelingen, viborg@dof.dk
- Friluftsrådet, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Nederhedevej 5, 8832 Skals
- Nederhedevej 7, 8832 Skals
- Nederhedevej 9, 8832 Skals
- Nederhedevej 12, 8832 Skals
- Nederhedevej 13, 8832 Skals
- Nederhedevej 15, 8832 Skals
- Nederhedevej 16, 8832 Skals
- Nederhedevej 19, 8832 Skals

I. Bilag

- A. Kortrids over det tilladte indvindingsområde
- B. Miljøvurderingsscreeningsafgørelse
- C. Miljøvurderingsscreeningsbilag